

महाराष्ट्र शासन,

वित्त विभाग,

शासन निर्णय क्रमांक : अंदाज/१००२/प.क्र.७८ /अर्थसंकल्प-१८.

मंत्रालय, मुंबई-४०० ०३२

दिनांक : ९ जुलै, २००२

प्रस्तावना :

" महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका खंड-१", परिच्छेद क्र.१६२ अनुसार, परिच्छेद १६३ व १६४ च्या अधीन राहून विनियोजन अधिनियमातील एकाच अनुदानाखालील एका प्रधान, गौण किंवा दुय्यम शिर्षाखाली अशाच शिर्षांकडे पुनर्विनियोजन करता येते. तसेच देवळेदेवी निर्गमित केलेल्या इतर आदेशानुसार कोणत्या प्रकरणी पुनर्विनियोजन करणे शक्य नसते, हे देखील स्पष्ट करण्यात आलेले आहे.

ज्या योजनेवरील वार्षिक आदती खर्च रु.०२ लाख व अनादती खर्च रु.२० लाख व त्यापेक्षाही जास्त आहे, अशा बाबीवरील पुनर्विनियोजनाद्वारे केलेल्या खर्चास प्रशासकीय विभागांकडून विधानमंडळाची मान्यता घेतली जात नाही, ही बाब लोकलेखा समितीच्या अहवालात नमूद केली आहे. तसेच डॉ. माधव गोडबोले समितीने सुचविलेल्या नवीन पद्धतीनुसार, अंदाज समितीने २००१-२००२ मधील अकराव्या अहवालानुसार २००२-२००३ या वर्षासाठी अनुदानासाठी मागण्यांची संख्या १५६ एवढी करण्यास सहमती दिली आहे. एकाच मागणीखाली अनेक प्रधान लेखाशिर्ष एकत्र करण्याच्या प्रस्तावामुळे (Composite Demand) "भांडवली व ऋण " ही लेखाशिर्ष काही विभागांखाली "एकाच मागणीखाली" एकत्रित करण्यात आलेली आहेत. "ऋण" शिर्षाखालील तरतुदीमधून देण्यात आलेल्या कर्जाऊ रकमेवर व्याज अनुज्ञेय आहे, तर "भांडवली शिर्षाखालील" तरतुदीमधून देण्यात आलेल्या रकमेवर "व्याज" आकारणी करण्यात येत नाही. त्यामुळे एकाच मागणीखालील "ऋण" शिर्षाखालील तरतूद पुनर्विनियोजनाने "भांडवली" शिर्षाखालील योजनांसाठी वळविण्यास मंजुरी दिल्यास, "ऋण" शिर्षाखालील अनुदानांतर्गत प्राप्त होणारे "व्याज" न मिळाल्याने शासनाच्या महसुलाची हानी होईल. यास्तव ऋण शिर्षाखालील तरतूद पुनर्विनियोजनेने भांडवली शिर्षांकडे वळविण्यास प्रतिबंध करावा ही बाब शासनाच्या विचाराधीन होती.

त्याचप्रमाणे "महाराष्ट्र अर्थसंकल्प नियम पुस्तिकेत" पुनर्विनियोजने संबंधातील अंतर्भूत असलेल्या तरतुदीव्यतिरिक्त, काही विभागांनी स्वतंत्रपणे आदेश निर्गमित करून पुनर्विनियोजनेसंबंधात सूचना दिलेल्या आहेत. वरील परिच्छेदात नमूद केल्यानुसार, पुनर्विनियोजनेसंबंधी एकत्रित स्वरूपात नवीन आदेश निर्गमित करायचे ही बाबही राज्य शासनाच्या विचाराधीन होती.

शासन निर्णय :

अर्थसंकल्पीय अनुदानाच्या पुनर्विनियोजनाबाबतची केंद्र शासनाकडील प्रचलित कार्यपद्धती विचारात घेऊन, "अर्थसंकल्प नियमपुस्तिकेत" अंतर्भूत असलेल्या याबाबतच्या तरतुदी व्यतिरिक्त, प्रस्तावनेत स्पष्ट केल्यानुसार पुनर्विनियोजने संबंधात शासन पुढीलप्रमाणे एकत्रित आदेश देत आहे.

(१) एकाच अनुदानाखालील दोन किंवा अधिक भांडवली शीर्षांमध्ये आणि दोन किंवा अधिक ऋण शीर्षांमध्ये पुनर्विनियोजन करण्यास हरकत नसावी. तथापि, "ऋण" शिर्षाखालील तरतूद पुनर्विनियोजनाने भांडवली शिर्षांकडे वळविता येणार नाही.

(२) लोकलेखा समितीने त्याच्या अहवालात उपस्थित केलेल्या मुद्द्यांच्या अनुषंगाने, "अर्थसंकल्प नियमपुस्तिका" परिच्छेद १६१ व १६२ अन्वये प्रशासकीय विभागांना पुनर्विनियोजनाच्या असलेल्या अधिकाराचा "नवीन बाब" प्रस्तावांच्या बाबतीत वापर करता येणार नाही.

(३) आदिवासी उपयोजनेंतर्गत करण्यात आलेल्या तरतुदी आदिवासी उपयोजनेबाहेरील प्रयोजनासाठी वळवून वापरता येणार नाहीत.

(७) एका वैधानिक विकास मंडळाला दिलेला निधी दुस-या वैधानिक विकास मंडळाकरीता वापरता येणार नाही.

(५) जो नियतव्यय विशेष घटक योजनेसाठी राखून ठेवण्यात येतो तो दुसरीकडे वापरता येणार नाही.

(६) "७६९० शासकीय कर्मचारी इ.नां कर्जे" या शिर्षाखाली "घरबांधणी अग्रिम", "दाहन खरेदी अग्रिम" व "संगणक खरेदीसाठी अग्रिम" यासाठी तरतूद केली जाते. संगणकासाठी दिलेल्या अग्रिम रकमेवर व्याज आकारणी करण्यात येत नाही. त्यामुळे या शिर्षातर्गत अन्य उद्दिष्टांखालील तरतूद संगणकखरेदीसाठी अग्रिम यासाठी वापरता येणार नाही.

(७) "वेतने" या उद्दिष्टाखाली मंजूर करण्यात आलेल्या अर्थसंकल्पीय व वर्षअखेरीस मंजूर करण्यात आलेल्या अंतिम सुधारित अनुदानाचे पुनर्विनियोजन इतर कोणत्याही उद्दिष्टाकडे करता येणार नाही.

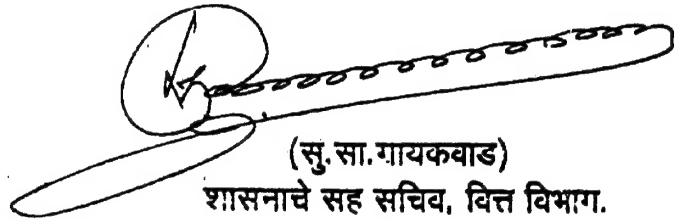
२. हे आदेश राज्य शासन पुरस्कृत अनुदानित योजनांना तसेच स्थानिक क्षेत्र योजनांनाही लागू करण्यात येत आहेत.

३. सदर आदेश २००२-२००३ चा आर्थिक वर्षापासून लागू करण्यात येत आहेत.

४. या आदेशानुसार संबंधित नियमपुस्तिका मधील नियमांत सुधारणा करण्याची कार्यवाही स्वतंत्रपणे करण्यात येत आहे.

५. हे आदेश महालेखापाल-१ (लेखा व अनुज्ञेयता) महाराष्ट्र, मुंबई यांच्याशी विचारविनिमय करून काढण्यात येत आहेत.

महाराष्ट्राचे राज्यपाल यांच्या आदेशानुसार व नावाने,

(सु.सा.गायकवाड)
शासनाचे सह सचिव, वित्त विभाग.

प्रति,

महालेखापाल-१(लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, मुंबई.
महालेखापाल-२(लेखा व अनुज्ञेयता), महाराष्ट्र, नागपूर.
महालेखापाल-१(लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, मुंबई.
महालेखापाल-२(लेखापरीक्षा), महाराष्ट्र, नागपूर.
अधिदान व लेखा अधिकारी, मुंबई.
निवासी लेखा अधिकारी, मुंबई.
सर्व मंत्रालयीन प्रशासकीय विभाग,
सचिव, राज्यपालांचे कार्यालय, मुंबई.
सचिव, महाराष्ट्र विधानमंडळ सचिवालय, मुंबई.
वित्त विभागातील सर्व अधिकारी / कार्यासम
निवासी संपत्ती अर्थसंकल्प-५८.